

★ GROEP 2 ★ 6 TOT 8 JAAR

DE KLEINE KONING Jan De Leeuw & Mattias De Leeuw (Illustratie) De Eenhoorn (door Bert Wastijn)

OVER DE MAKER

Hoewel **Jan De Leeuw** altijd al schrijver wilde worden, werd hij eerst psycholoog. In zijn verhalen en teksten experimenteert hij met vorm, stijl en vertelstandpunten. Zijn eerste jeugdroman verscheen in 2004 met als titel *Vederland* en werd gelauwerd met een Boekenwelp. Met *Het Nachtkland* ontving hij De Gouden Uil Jeugdliteratuur Prijs van de Jonge Lezer. Hij houdt van lang slapen en lezen in bed. Hoewel hij houdt van auteurs als Aidan Chambers, Roald Dahl, Astrid Lindgren, Toon Tellegen en veel anderen, leest hij nog het liefst Winnie the Pooh. Natte kleren, dieren in kooien en de afwas vindt hij heel wat minder leuk. Voor wie graag ook neust in anderstalige boeken, je vindt boeken van Jan De Leeuw in zes talen terug.

Naar: De Eenhoorn en home.scarlet.be/jandeleeuw

Mattias De Leeuw (1989) groeide op in Hoboken. In 2011 studeerde hij af met het woordenloze prentenboek *De Steltenloper*, dat zijn debuut werd. Het is bekroond met een Boekenpluim. Tegenwoordig is hij auteur en illustrator van verscheidene kinderboeken. Naast het illustreren van kinderboeken, werkt hij als illustrator voor kranten en magazines en maakt decors voor jeugdtheater. Hij kijkt graag in boeken naar vogels en naar andere dieren in de natuur. Behalve naar honden, die ziet hij liever aan een leiband.

Naar: De Eenhoorn

1. VOOR HET LEZEN

In 'De Kleine Koning' ontdekken we een sprookje over de kleine koning Sevi, die uit het land van de Kleine Wonderen komt. Koning Sevi gaat op zoek. Want...

Introductie: Wat zal er gebeuren?

De Kleine Koning is een sprookjesverhaal. Start met een kennismaking met het land van de Kleine Wonderen en het verhaal van Koning Sevi. Vertel de kinderen dat dit boek ons meeneemt naar *Suthi*, het *Land van de Kleine Wonderen*. Via een *kringgesprek* kan je de kinderen vragen hoe dat land er volgens hen uit ziet.

- Waar denken ze aan? Wie woont er? Wat gebeurt er? Waarom zou het land zo heten?

Suggestie: Wanneer je minder verbaal met de groep aan de slag wil gaan, kan je ook de kinderen uitnodiging om eerst het Land van de Kleine Wonderen te tekenen (alleen of in groepjes) om er dan over te vertellen. Dat kan de drempel misschien verlagen.

Aansluitend kan je vertellen over Koning Sevi en vertellen wat hij heeft meegemaakt... Door te starten met het voorlezen van de achterflap (tot en met 'haast je, haast je'), kan je het gesprek verder openen:

- Wat zou er gebeuren? Wat zou de ster betekenen? Wat zou er op Koning Sevi wachten? ...

Suggestie: Verzin een manier om elk kind aan het woord te laten. Dat kan met een soort spreek-ster zijn, of gewoon het rijtje af gaan. In een kringgesprek zit de moeilijkheid in het bewaken van kinderen die veel het woord nemen enerzijds, en het stimuleren van de eerder teruggetrokken kinderen anderzijds. P.S.: Stimuleren is niet hetzelfde als verplichten.

2. TIJDENS HET LEZEN

Tips en opvallende elementen

De Kleine Koning is een boek waar prenten en tekst elkaar sterk aanvullen. Soms zijn er prenten zonder tekst. Bewaak dat er tijdens het voorlezen voldoende tijd is om naar de prenten te kijken waar geen tekst bij staat. Het laten benoemen van wat de kinderen zien of het terugkoppelen van eerdere informatie kan hierbij helpen.

- Door de tekenstijl van de illustrator krijgen de figuren soms een iets blekere rand. Dat werkt (voor mij althans) een beetje magisch. Het kan fijn zijn daar de kinderen over te laten na denken.
- Op p. 4 maken we voor het eerst (in het boek) kennis met Koning Sevi. Hij kijkt naar buiten naar de sterren. Welke ster zou de ster zijn die hem toeroept? (*Ik denk stiemen dat het de grootste ster is.*) En hebben ze de maan gezien?
- Wat zien de kinderen allemaal in de stoet op p. 9 en 10? Herkennen ze de zaken die werden voorgelezen? (*De dansers, pappegaaien, olifanten ...*)? Misschien zien ze 3 mensen voorop rijden. Zijn het mannen of vrouwen? Koning(inn)en? En misschien denken ze aan een ander verhaal? Of misschien ook niet, en is het toeval.
- Wanneer Koning Sevi en de man, vrouw en baby op p. 29 ontmoet, zegt de vrouw 'Kijk even verder ... Hier ligt een kind in de sneeuw.' Zou het kunnen dat ... Koning Sevi ... een kind is? Hadden ze dit misschien al gezien op de tekeningen?
- De illustrator zet de landschappen sterk neer. Je kan dit als (voor)lezer benadrukken door dit ook weer te geven. Trillen bij sneeuw, even zweten en zwoegen in de hitte.

De prent op p. 32 kan naar heel wat zaken verwijzen. Enerzijds is er een mogelijke link naar de beroemde afbeeldingen van 'moeder met kind', iets dat naar het rooms-katholieke kerstverhaal verwijst. Tegelijkertijd heeft de vrouw ook een klederdracht die kan verwijzen naar een sluier-dracht, waarbij een hoofddoek te zien is. Ook over dit beeld kan je met de kinderen nadenken: herkenbaar of niet?

3. NA HET LEZEN

Wees je voldoende bewust van je persoonlijke waarden en normen doorheen de bespreking van dit boek. Afhankelijk van je eigen achtergrond, zijn linken met religieuze verhalen meer of minder aanwezig. Of zelfs helemaal niet aanwezig. Niet elk kind of elke ouder deelt eenzelfde achtergrond. De beginsituatie kan dus sterk verschillen.

Over het verhaal (beschouwen)

We volgen de queeste van Koning Sevi. Hij gaat op zoek naar *De Grote Koning* en ontmoet allemaal mensen en uitdagingen onderweg. Maar... Wat weten de kinderen nog over het verhaal?

Richtvragen over het verhaal

- Waarom ging Koning Sevi op stap? (*Hij wilde de grote koning vinden, want de ster had hem geroepen.*)
- Welke wonderen heeft Koning Sevi allemaal laten geschieden? (*(1) De regen in de droogte, door de ratel, (2) De mechanische eekhoorn zocht en plantte noten die bomen met fruit werden, (3) het weggeven van zijn paard aan mensen die het nodig hebben.*)

- Wat vinden de kinderen van deze wonderen? Waarom zou de koning dit allemaal gedaan hebben?
- Op p. 25 en 26 zien we hoe de andere koningen boos terugkeren: ze hebben geen koning gevonden. Hoe zou het komen dat ze niets gevonden hebben? Wat heeft Koning Sevi dan gevonden? Heeft Koning Sevi nu zijn opdracht volbracht? Waarom? (*Ja, want hij heeft een kleine koning gevonden. OF Neen, hij heeft enkel een baby gevonden en denkt dat hij de koning is.*)
 - Tip: je kan de kinderen hier even uitdagen in hun denken. Stel gerust even het tegenovergestelde. En vooral heel veel 'waarom vragen'.
- Wie heeft Koning Sevi nu eigenlijk gevonden? (*Een baby in de armen van zijn mama.*)
- In het verhaal wordt er gesproken over de kleine en de grote koning. Wie is volgens de kinderen de kleine en grote koning? Klopt het boek wel? Want de koning doet grootse dingen? En hij is ook groter dan de geboren koning? (*geen fout antwoord*)
- Want... Weet je nog? Is Koning Sevi ... een kind? (p. 29)
- We lezen op p. 31 het volgende: "*Heb je het niet koud, schat?*" vroeg de man aan de vrouw. "*Nee,*" zei de vrouw. "*Gek genoeg niet. Ik heb het nog nooit zo warm gehad.*" Wat zou de schrijver hier mee bedoeld hebben?

Naast de inhoud van het verhaal kunnen we even uitzoomen over hun waardering van het verhaal. Het kan ondersteunend werken om enkele relevante woorden op kaartjes te noteren (of te printen). Woorden zoals: serieus, grappig, droevig, moeilijk, makkelijk, lang, kort, rijmen, fantasie, dromen ... Je kan zelf woorden aanvullen en toevoegen. Probeer sterk oordelende woorden (lelijk, mooi) te vermijden. Vraag de kinderen een woord aan te duiden (of te kiezen) bij elke vraag. Je kan daarna verduidelijking vragen.

- Wat vonden de kinderen van het verhaal zelf?
- Wat vonden de kinderen van de zinnen?
- Hoe vonden ze de woorden?
- Hoe ervaren de kinderen de combinatie met de tekeningen?
- Wat zouden de kinderen anders doen met de tekst? (eigen antwoorden)

Illustraties

Bekijk samen met de groep de kaft en de tekeningen in het boek. Wat vinden ze van de tekening(en) (probeer de woorden mooi of lelijk te vermijden)? Laat de kinderen nadenken wat ze van de tekening of delen van de prenten vinden. Het helpt om hen te laten omschrijven wat ze zien. Vraag welke dingen ze grappig vonden, waar ze minder blij van worden of wat ze zelf uit de tekening zouden knippen.

Vragen die je bij de prenten kunt stellen:

De prenten van de illustrator geven veel informatie mee. Je kan vooraleer je stilstaat bij de stijl en prenten zelf, even inzoomen op enkele details:

Telkens er een wonder geschied, zijn de volgende pagina's een grote prent over het wonder. Ze zijn fijn om er even in te dwalen... Je ziet ook telkens aan de rand van de pagina ervoor een aanloop er naar toe... Laat de kinderen even kijken naar het volgende:

- Bij elke 'dubbeltekening' merk je dat de stoet 'iets heeft laten liggen' of 'heeft achtergelaten'. Wat vinden zij terug? (*Een dier op p. 14, de papegaaien op p. 17, de vazen op p. 22 ...*)
- op p. 14 zit het dier in de boom met een paraplu. Ik denk dat het een aapje is. Maar is dat wel zo? Wat denken de kinderen? (Zou de aap ontsnapt zijn uit de circus-stoet? Of gewoon vergeten?)
- En vinden ze de eekhoorn terug op p. 17? Wat vinden ze nog?
- En de kapotte kar van de mensen op p. 21?

Vragen die je over de prenten kunt stellen:

- Wat vinden de kinderen van de prenten? Wat valt hen op? Gebruikt de tekenaar veel kleuren? Zijn er veel dingen te zien op eenzelfde tekening, of eerder minder? ...
- De illustrator zet door de landschappen sterk neer (bijv. de waterval of het sneeuwlandschap). Je krijgt het (bijna) letterlijk koud door de sneeuw te zien en hoort het water stromen bij de waterval. Vinden de kinderen dit ook? Hoe heeft de illustrator dit kunnen doen?

- Vinden de kinderen dat de illustraties bij het verhaal passen? Waarom wel? Waarom niet?
- Welke tip zouden de kinderen geven aan de tekenaar, als ze zijn juf/meester zouden zijn? (meer binnen/buiten de lijntjes kleuren, meer/minder tekeningen ...) Vraag zeker ook waarom.
- Welke prent vinden ze overbodig in het boek? Laat de kinderen een prent kiezen en laat hen vertellen waarom ze voor deze prent kiezen.

Een wonderlijke reis... in het *Land van de Kleine Wonderen*

Voor deze oefening kan je kiezen. Of je probeert het verhaal samen te reconstrueren, ofwel laat je de ruimte aan de kinderen om een nieuw verhaal te schrijven. De basisprincipes blijven dezelfde.

Materiaal

- Schrijfmateriaal
- Papier
- Objecten uit het boek (rammelaar, paardje (afbeelding), eekhoorn ...) OF andere objecten
- Eventueel verkleedkledij (of een stapel fantasie die je kan uitdelen aan de kinderen)
- Eventueel tablets of camera's

Opdracht

- Stap 1 Laat de kinderen het verloop van het verhaal (dat ze zich herinneren) reconstrueren op papier. Laat ze een soort story-board maken. Dat kan in woord en/of beeld. Dat kan in kleine groepjes of grote groepen. Suggestie: bij sommige groepen kan je vragen om woorden of zinnen die ze mooi vinden ook over te schrijven.
Het kan helpen met de kinderen 3 tot 5 flappen te geven. 1 intro, 1-3 (3 wonderen) voor het midden, 1 voor het einde. Meer kan natuurlijk ook.
- Stap 2 Wanneer ze een idee hebben van hun verhaal, kunnen ze in de objecten kijken om hun 'zak te maken'. Want ze gaan op avontuur om de koning te vinden.
- Stap 3 Laat ze hun verhaal naspelen. Afhankelijk van de mogelijkheden, kan je hen uitdagen om dit te filmen of op te nemen (indien het materiaal beschikbaar is)
- Stap 4 Bekijk als begeleider de verschillende verhalen en bekijk zo in welke mate de kinderen het verhaal hebben begrepen. Bespreek na indien nodig.

Een geschenk voor de koning

Koning Sevi is na alle wonderen zijn cadeaus voor de grote koning kwijt. Laat ons de koning helpen met nieuwe! We gaan cadeautjes verzinnen (en/of maken) die we met Sevi kunnen meegeven voor de nieuwe koning. Onze cadeaus zijn 'gewone' voorwerpen die ook een wonder zijn.

Materiaal

- Papier
- Potloden, stiften, wasco ...
- Eventueel Waardevol Kostenloos Materiaal

Opdracht

- Stap 1 Geef de kinderen 3 papieren (of een papier met 3 vakken op).
- Stap 2 Laat de kinderen op papier 1 nadenken over een cadeau (met stiften, wasco, potlood ...). Dit cadeau start met iets heel simpel: een voorwerp uit de bib, klas, hun thuis ...
- Stap 3 Vraag de kinderen om op papier 2 na te denken over een 'probleem' die ze willen oplossen. Dit kan van alle aard zijn (liefdesverdriet, armoede, klimaat, pesten ...) Dat mogen ze dan tekenen of omschrijven.
- Stap 4 Op het laatste papier mogen dan omschrijven of tekenen hoe ze aan de hand van hun voorwerp het probleem gaan oplossen (= wonder). Een leuk extraatje kan zijn om hun wonderlijk cadeau te laten 'pitchen' in 30 seconden op een video.
- Stap 5 Ofwel ga je als begeleider langs, ofwel wordt het een wonderlijk feest waar de kinderen bij elkaar kunnen kijken.

ANDERE LEESTIPS

- Lindbergh, het grote avontuur van een vliegende muis / Torben Kuhlmann (De Vier Windstreken, 2014)
- De sprookjeskoningin / Ad Grooten, Martijn Van der Linden (Ploegsma, 2015)
- De koningin is verdwenen / Anna Vercammen, Sabien Clement (Vrijdag, 2014)
- De zeepridder ziet een spook / Kristien In-, Mattias De Leeuw (Lannoo, 2017)
- De wonderlijke droom van Alice / Lewis Carroll, Chiara Carrer (De Eenhoorn, 2010)

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren. Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.